

აგრო დაზღვის პირობები

#AGR/R-001/18-01

მუხლი 1. დაზღვის ხალხაკონლაბის საგანი

1.1. დაზღვევის ხელშეკრულების საგანია მზღვეველის მიერ დამზღვევის კანონიერ მფლობელობაში არსებული მოსავლის დაზღვევა მზღვეველის მიერ წინამდებარე დაზღვევის პირობების შესაბამისად, დამზღვევის მიერ შეთანხმებული სადაზღვევო პრემიის გატახლის საფუძველზე შემდეგი რისკებისაგან: სეიუსა, წყალდიდობა, ქარიშხალი და საშემოდგომო ყინვა (მხოლოდ ციფრუსოვანი კულტურებისათვის);

1.2. წინამდებარე პირობების საფუძველზე გაიცემა აგრიოდაზღვევის პოლისები, რომლებზეც სრულად ვრცელდება ამ წინამდებარე პირობები. ამასთან, ინდივიდუალური სადაზღვევო პოლისების გაცემა ხორციელდება შესაბამისი განაცხადის დამზღვევის მიერ შევსების საფუძველზე. სადაზღვევო პოლისები, შესაბამისი განაცხადები და წინამდებარე პირობები წარმოადგენ ერთიან დაზღვევის ხელშეკრულებას.

მუხლი 2. თარიღითა განვითარება

2.1. წინამდებარე პირობებში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) მზღვეველი - იურიდიული პირი, რომელიც შექმინილია სადაზღვევო საქმიანობის განხორციელებისათვის, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიღებული აქვს დაზღვევის შესაბამისი სახეობის ლიცენზია;

ბ) დამზღვევი - პირი, რომელსაც საკუთრებაში, სარგებლობაში ან ფაქტობრივ მფლობელობაში გააჩნია სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთ(ები) და გაფორმებული აქვს დაზღვევის ხელშეკრულება; გ) მოსარგებლე - დამზღვევი ან/და დამზღვევის მიერ განსაზღვრული პირი, რომელიც უფლებამოსილია მიღონ სადაზღვევო ანაზღაურება;

დ) სადაზღვევო პოლისი - მზღვეველის მიერ გაცემული ხელმოწერილი საბუთი, მოწმობა დაზღვევის ხელშეკრულების შესახებ, რომელიც გაიცემა დამზღვევის მიერ შევსებული დაზღვევის განაცხადის და წინამდებარე პირობების საფუძველზე;

ე) დაზღვევის ობიექტი - სადაზღვევო პოლისში მითითებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავალი, რომელიც მოიყვანება პოლისში მითითებულ მიწის ნაკვეთზე;

ვ) დაზღვეული სასოფლო-სამეურნეო კულტურა - სასოფლო სამეურნეო კულტურა, რომელიც მითითებულია სადაზღვევო პოლისის „სასოფლო-სამეურნეო კულტურის“ გრაფაში;

ზ) დაზღვევის პერიოდი - სადაზღვევო პოლისში მითითებული პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც დაზღვევა ძალაშია, წინამდებარე დაზღვევის პირობების/შეზღუდვების და მოცდის პერიოდის გათვალისწინებით;

თ) მოცდის პერიოდი - სადაზღვევო პოლისის გაცემის თარიღიდან 4 დღიანი უწყვეტი კალენდარული პერიოდი, რომლის განმავლობაში მომხდარი სადაზღვევო რისკის შედეგად მიყენებული ზიანი არ ეძველდებარება ანაზღაურებას;

ე) დაზღვევის განაცხადი - მოსავლის დაზღვევის განაცხადი, რომელსაც ავსებს დამზღვევი დაზღვევის ხელშეკრულების დასადებად და რომელიც წარმოადგენ დაზღვევის ხელშეკრულების დადგების საფუძველსა და მის განუყოფელ ნაშილს;

კ) დაზღვევის ხელშეკრულება - წინამდებარე პირობების, სადაზღვევო პოლისისა და დაზღვევის განაცხადის ერთობლივი;

ლ) სადაზღვევო ლიმიტი - სადაზღვევო პოლისით დადგენილი მზღვეველის პასუხისმგებლობის მაქსიმალური ოდენობა;

მ) დაზღვეული ტერიტორიის ნაწილის სადაზღვევო ლიმიტი - სადაზღვევო ლიმიტის პროცენტი, რომელიც განისაზღვრება დაზღვეული ტერიტორიის ნაწილის შეფარდებით დაზღვეულ ტერიტორიასთან;

ნ) დაზღვეული ტერიტორია (ნაკვეთი) - მიწის ნაკვეთი, რომელზეც განთავსებულია დაზღვევის ობიექტი, რომლის მონაცემები (საკადასტრო კოდი ან/და GPS კოორდინატი ან/და აზომვითი ნახატი), ადგილმდებარეობის მისამართი და ფართობი მითითებულია სადაზღვევო პოლისში დამზღვევის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომლის ინფორმაციულ უფლებამობაზეც სრულად პასუხისმგებელია დამზღვევი, გარდა GPS კოორდინატის მონაცემებისა, რომლის მიწოდებაზეც პასუხისმგებელია მზღვეველი;

ო) სადაზღვევო პრემია - თანხა, რომელიც გადაიხდება სადაზღვევო მომსახურების გაწევისათვის.

3) ფრანშიზა - არანაზღაურებადი მინიმუმი, რომელიც მიეთითება სადაზღვევო პოლისში. ფრანშიზა წინამდებარე პირობებით გათალისწინებული დაზღვევისათვის განისაზღვრება სადაზღვევო თანხის 10%-ით თითოეული სადაზღვევო შემთხვევისათვის.

4) სადაზღვევო რისკი - ამ ჰენეტში მითითებული მოვლენა, რომლის დადგომის შედეგად მიყენებული ზიანი ეძვემდებარება მზღვეველის მიერ ანაზღაურებას წინამდებარე პირობებით გათვალისწინებული წესით:

4.ა) სეფუვა - ატმოსფერული ნალექები ყინულის წარმონაქმნების სახით (მცირე მარცვლიდან მსხვილი კვერცხისოდენა ზომის წარმონაქმნამდე), რომლებიც, როგორც წესი, ზაფხულში თან ახლავს კოკისპირულ წვიმას ან ჭექა-ქეხილს. სეფუვა იწვევს სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაზიანებას ან განადგურებას მცენარეთა მიწისზედა ორგანოებზე უშაალო მექანიკური ზემოქმედების შედეგად;

4.ბ) წყალიღიფობა - დაზღვევალი კულტურის მიწისზედა და მიწისქვემა ორგანოებზე მექანიკური ზემოქმედების შედეგად დაზიანება/განადგურება, კერძოდ გადარეცხვა, მოხსნა/მოგლეჭა სახნავი ფენიდან, რომელიც გამოწვეულია უწვი ნალექების შედეგად, წყალმოვარდის ან/და ვარცოფელი ნაკადის მიერ;

4.გ) ქარიშხალი - ქარი სიჩქარით 15მ/წმ. ან მეტი, რომელიც იწვევს მცენარეების ან და ნაყოფების მექანიკურ დაზიანებებს;

4.დ) საშემოდგომო ყინვა (მხოლოდ ციფრუსოვანი კულტურებისათვის) - 1 სექტემბრიდან 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდში ტემპერატურის მცველი ვარდა, რომელსაც შედეგად მოჰყვება დაზღვეული ციფრუსოვანი კულტურის თბერი დაზიანება ან განადგურება;

რ) სადაზღვევო შემთხვევა - სადაზღვევო რისკების ხდომილების შედეგად დაზღვევის ობიექტისათვის ზიანის მიყენება, რომლის საფუძველზეც წინამდებარე პირობების თანახმად წარმოიშობა მზღვეველის პასუხისმგებლობა, გასცეს სადაზღვევო ანაზღაურება;

ს) მისალები მოსავალი - მოსავალი, რომელიც მითითებულია დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტი, როგორც მოსავალი რომელსაც დამზღვევი/ მოსარგებლე მიიღებდა ადგილი რომ არ ჰქონდა სადაზღვევო რისკის ხდომილებას;

ტ) სადაზღვევო შემთხვევის შესახებ წერილობითი განაცხადი - დამზღვევის მიერ მზღვეველისათვის წინამდებარე პირობებით გათვალისწინებული წესით წარმოლგენილი ხელმოწერილი განაცხადი, რომლითაც დამზღვევის მიერ აღწერილია სადაზღვევო შემთხვევის ნიშნების მატარებელ მოვლენასთან დაკავშირებული გარემოებები და მოთხოვნილია სადაზღვევო ანაზღაურება. სადაზღვევო შემთხვევის შესახებ წერილობითი განაცხადი წარმოადგენს დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტი დაზღვეული ტერიტორიის დათვალიერების აქტი დაზღვეული ტერიტორიის დათვალიერების აუკილებელ დოკუმენტს;

უ) დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტი - დოკუმენტი, რომელიც დაზღვეულის (ან მზღვეველის მიერ მოწვეული ექსპერტი) მიერ და რომელსაც ხელს აწერენ მზღვეველი და დამზღვევი/ მოსარგებლე და რომლითაც დასტურდება დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) მზღვეველის მიერ დათვალიერებისა და კონკრეტული შემთხვევის ხდომილებით გამოწვეული ზიანის ოდენობა. დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტი დაზღვეული ტერიტორიის დათვალიერების აქტი დაზღვეული ტერიტორიის დათვალიერების აქტი დაზღვეული ტერიტორიის დათვალიერების აუკილებელ დოკუმენტს;

ფ) სადაზღვევო ანაზღაურების აქტი - დოკუმენტი, რომელიც დაზღვეულის მიერ და ხელს აწერს მზღვეველი და დამზღვევი / მოსარგებლე და რომელიც დაზღვეული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტებისა და ასეთი აქტებით დადგენილი ზიანის ოდენობისა და სხვა აუკილებელი დოკუმენტაციის საფუძველზე და განსაზღვრავს მზღვეველის მიერ სადაზღვევო შემთხვევის ხდომილების გამო გასაცემი სადაზღვევო ანაზღაურების თანხის ოდენობას; სადაზღვევო ანაზღაურების აქტი დაზღვეული ტერიტორიისა და მზღვეველის მიერ სადაზღვევო ანაზღაურების აუკილებელი დოკუმენტის მიერ სადაზღვევო ანაზღაურების გაცემის საფუძველს, წინამდებარე პირობების შესაბამისად;

ქ) სადაზღვევო ანაზღაურება - თანხა, რომელსაც მზღვეველი სადაზღვევო შემთხვევის დადგომისას უხდის მოსარგებლეს წინამდებარე პირობებით დადგენილი წესითა და პირობებით ზიანის ასანაზღაურებლად;

ღ) ხარისხობრივი დანაკარგი - დანაკარგი, რომელიც გამოწვეულია სადაზღვევო რისკის ხდომილების შედეგად დაზღვევის ტერიტორიაზე არსებული მოსავლის/კულტურის თვითღირებულების შემცირებით და რომელიც არ ექვემდებარება მზღვეველის მიერ ანაზღაურებას;

მუხლი 3. სადაზღვევო ანაზღაურების პირობები

3.1. დაზღვევის ხელშეკრულების საფუძველზე მზღვეველი ვალდებულია, სადაზღვევო ლიმიტის ფარგლებში და ფრანშიზის გამოკლებით, გასცეს სადაზღვევო ანაზღაურება დაზღვევის მოქმედების პერიოდში სადაზღვევო რისკის დადგომის შედეგად დაზღვევის ობიექტის დაზიანების შემთხვევაში წინამდებარე პირობებით დადგენილი წესებისა და შეზღუდვების გათვალისწინებით.

3.2. ზიანის დარეგულირების პროცესში გასაფორმებელი დოკუმენტაცია:

- ა) დამზღვევის მიერ შედგენილი და მზღვეველთან წარდგენილი სადაზღვევო შემთხვევის შესახებ წერილობითი განაცხადი;
- ბ) დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (წაკვეთის) დათვალიერების აქტი - რომელიც შედგება მზღვეველის მიერ შემუშავებული ფორმით
- გ) სადაზღვევო ანაზღაურების აქტი - რომელიც შედგება მზღვეველის მიერ შემუშავებული ფორმით
- 3.3. სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად დამდგარი ზიანის შეფასება თითოეული კულტურის მიხედვით მოხდება მზღვეველის მიერ დადგენილი წესით.
- 3.4. დაზღვევის პირობების შესაბამისად ანაზღაურებას არ ექვემდებარება დაზღვევის ობიექტისათვის მიყენებული ზიანი, რომელიც გამოწვეულია:
- ა) საყოველთაოდ ალიარებული სასოფლო-სამეურნეო და მოსავლის ალების პრაქტიკის (რომელიც სრულად შეესაბამება კონკრეტული მიკრო ზონას და აგრო კულტურას) დაუკველობით;
- ბ) დაუზღვეველი რისკებით, მაშინაც კი, თუ ასეთი ზიანი დადგა სადაზღვევო რისკთან ერთად ან მასთან კავშირში. მიყენებული ზიანი ანაზღაურებული იქნება მხოლოდ იმ ნაწილში, რომელიც მიყენებულია უშალოდ სადაზღვევო რისკების შედეგად;
- გ) დამზღვევის/მოსარგებლის განზრახი ქმედებით ან უხეში გაუფრთხილებლობით, მათ შორის დამზღვევის/მოსარგებლის მიერ განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით მოსავლის გადარჩენისა და შენარჩუნების მიზნით ყველა გონივრეული ზომის გამოყენებლობა ზიანის დადგომისას ან მის შემდეგ.
- 3.5. მზღვეველის მიერ ანაზღაურებას არ ექვემდებარება ასევე:
- ა) ზიანი, რომელიც დადგა შემდეგი გარემოებების დროს, ასეთი გარემოებების ფონზე ან მათთან კავშირში:
- ა.ა) დაავადებათა, მწერთა და მღრღნელთა გავრცელება, დავვიანებული მშიფრობა და სხვა;
- ა.ბ) ზიანი, რომელიც არ აღემატება სადაზღვევო პოლისით გათვალისწინებულ ფრანშიზას;
- ა.გ) სასოფლო-სამეურნეო კულტურისათვის მიყენებული დაზიანებები, თუ ასეთი დაზიანებები არ იწვევს ასეთი სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავლის დაღუპვას/განაღურებას/დანაკარგს;
- ბ) ზიანი, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ გამოწვეულია საომარი მოქმედებებით, სამოქალაქო ომით, მასობრივი არეულობით, საგანგებო ან საომარი მდგომარეობით, ტერორიზმით ან მისი ნებისმიერი გამოვლინებით, ისეთი სტიქიური/ბუნებრივი მოვლენებით, რომელიც არ წარმოადგენს წინამდებარე პირობებით დაზღვეულ რისკებს, ასევე ამ გარემოებების დროს დამდგარი სადაზღვევო რისკებით გამოწვეული ზიანი.
- გ) ზიანი, რომელიც მოხდა მოცდის ჰერიონის განმავლობაში;
- დ) ზიანი, რომელიც გამოწვეულია დაზღვევის ობიექტის ხარისხობრივი დანაკარგით;
- 3.6. მზღვეველი თავისუფლდება სადაზღვევო ანაზღაურების გადახდის ვალდებულებისაგან თუ დამზღვევმა/ მოსარგებლებმ დაარღვია დაზღვევის ხელშეკრულებით მასზე დაკისრებული ვალდებულებები.
- 3.7. მზღვეველი უფლებამოსილია უარი განაცხადოს სადაზღვევო ანაზღაურების გადახდაზე საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

მუხლი 4. ანგარიშსწორების ჩასი და პირობები

- 4.1. დამზღვევის მიერ ყოველი კონკრეტული სადაზღვევო პოლისის მიხედვით მზღვეველის სასარგებლოდ გადასახდელი სადაზღვევო პრემიის, შესაბამისი სადაზღვევო თანხის, მზღვეველის პასუხისმგებლობის ლიმიტების და სადაზღვევო ტარიფის მოცულობა განისაზღვრება შესაბამისი ინდივიდუალური სადაზღვევო პოლისით დამზღვევის მიერ წარმოადგენილი კონკრეტული განაცხადი-ანკეტის მონაცემთა საფუძველზე.
- 4.2. შესაბამისი სადაზღვევო პოლისით გათვალისწინებული პირველი ან ერთჯერადი სადაზღვევო პრემიის დამზღვევის მიერ გადახდამდე, მზღვეველი თავისუფალია ნაკისრი მოვალეობის შესრულებისაგან.
- 4.3. სადაზღვევო პრემიის დროულად, სადაზღვევო პოლისით დადგენილ ვადებში გადაუხდელობის შემთხვევაში, მზღვეველის მხრიდან განისაზღვრება პრემიის გადახდის ორკვირიანი დამატებითი ვადა. თუ ამ ვადის გასვლის შემდგომ ადგილი ექნება სადაზღვევო შემთხვევას, და გადახდა არ იქნება განხორციელებული, მზღვეველი თავისუფლდება ანაზღაურების მოვალეობისაგან. ამასთან, პრემიის დროულად გადაუხდელობისას მზღვეველი უფლებას იტოვებს ერთი თვით ადრე წერილობითი შეტყობინების საფუძველზე და ამ ვადის უშედეგოდ გასვლის შემდეგ ცალმხრივად შეწყვიოს დაზღვევის ხელშეკრულება/პოლისი.

ხელი 5. დაზღვევის მოქმედების პირობები

- 5.1. დაზღვევის მოქმედების პერიოდში ცალკეულ სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა მიმართ მზღვეველის ვალდებულება ძალაში შედის:
- ა) ერთონლიანი კულტურებთან მიმართებაში, თუ სადაზღვევო რისკი მომხდარია მას შემდეგ რაც ნაკვეთზე ჩატარებულია შესაბამისი სასოფლო-სამეურნეო კულტურის აგროწესებითა და აგროვადებით გათვალისწინებული ყველა საჭირო ღონისძიება, სასოფლო-სამეურნეო კულტურის 90% თანაბრად ალმოცენებულია და იმყოფება სავეგეტაციო პერიოდის მიწისზედა ორგანოების (მინიმუმ 10 სმ) განვითარების ფაზაში და მოქმედებს მოსავლის აღებამდე; სანერგე მასალის (ჩითილი) დარგვის შემთხვევაში – სანერგე მასალის (ჩითილი) ღია გრუნტში გადარგვითან არაუადრეს 10 კალენდარული დღისა.
- ბ) მრავალნლიან კულტურებთან მიმართებაში, თუ სადაზღვევო რისკი მომხდარია მას შემდეგ რაც:
- ბ.ა) ხილი – დაზღვეულ ტერიტორიაზე ხეებზე ნაყოფის 50% მიაღწევს 0.8 სმ-ს დიამეტრში, გარდა ბლისა, ალუბლისა და თხილისა, რომელთა შემთხვევაშიც დაზღვევა ძალაში შედის იმ მომენტიდან, როცა ნაყოფი მიაღწევს 0.4 სმ-ს დიამეტრში;
- ბ.ბ) კენკრა – მცენარეს გავლილი აქვს ყვავილობის ფაზა, ნაყოფი ხდება მკვეთრად გარჩევადი და ფორმირებულია ბუჩქებ;
- ბ.გ) ყურძენი - გამოტანილია მტევანი (როდესაც მტევანი გაშლილი და ვიზუალურად გარჩევადია).

ხელი 6. დაზღვევის მოქმედების შახავითა

- 6.1. დაზღვევის მოქმედების შეწყვეტის საფუძვლებია:

- ა) მზღვეველის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების სრულად შესრულება;
- ბ) სადაზღვევო პოლისის ვადის გასვლა;
- გ) მოსავლის სრულად აღება დაზღვეული ტერიტორიიდან;
- დ) მოსავლის ტექნიკური სიმწიფის დასრულება;
- ე) მოსავლის ან სარგავი მასალის (ჩითილი) სრული განადგურება;
- ვ) საქართველოს კანონმდებლობითა ან/და დაზღვევის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სხვა შემთხვევები.

ხელი 7. ზოგიერთი ანაზღაურება

- 7.1. სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ზიანისათვის მზღვეველის მიერ გასაცემი სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება დაზღვეული ტერიტორიის ლიმიტის გამრავლებით ზიანის პროცენტზე, ხოლო დაზღვეული ტერიტორიის ნაწილის დაზიანების შემთხვევაში – დაზღვეული ტერიტორიის ნაწილის ლიმიტის გამრავლებით ზიანის პროცენტზე. ამასთან, მზღვეველის მიერ წინამდებარე ჰუნქეში მითითებული წესით გაანგარიშებულმა სადაზღვევო ანაზღაურებამ არ უნდა გადააჭარბოს რეალური ზიანის ოდენობას, მითითებული ორი სიციდიდან იმ თანხას, რომელიც უფრო მცირე იქნება: სადაზღვევო რისკების ხდომილების შედეგად განადგურებული მოსავლის რეალურ ლირებულებას ან ნორმატიული ფასის მიხედვით გაანგარიშებულ ლირებულებას, თუ მზღვეველსა და დამზღვევს ან მოსარგებლებს მორის სხვა შეთანხმება არ იქნება მიღწეული.

- 7.2. მზღვეველის პასუხისმგებლობა მცირდება მზღვეველის მიერ გადახდილი სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობით.

- 7.3. განადგურებული მოსავლის რეალური ლირებულების გამოანგარიშებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ფაქტორები:

- ა) მიმდებარე ტერიტორიიებიდან ანალოგიური სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავლის აღების პერიოდში მისი საშუალო საბაზრო ფასი
- ბ) სადაზღვევო შემთხვევის დღისათვის განსაზღვრული მისაღები მოსავალის ოდენობა.

- 7.4. როდესაც დაზღვეული ტერიტორია ან ტერიტორიის ნაწილი დაზიანებული რისკის შედეგად იმდენად, რომ მიკრო-კლიმატური ფაქტორების და დაზიანების ხარისხის გათვალისწინებით მიზანშეწონილია გადათესვა/გადარგვა, მზღვეველი ანაზღაურებს გადარგვა/გადათესვის დადასტურებულ ხარჯებს, მაგრამ არაუმეტეს დაზღვეულის ტერიტორიის ნაწილის სადაზღვევო ლიმიტის 20 % –სა. ასეთ შემთხვევაში ტერიტორიის ამ ნაწილთან მიმართებაში დაზღვევა წყდება. დარჩენილ დაზღვეულ ტერიტორიასთან მიმართებაში სადაზღვევო ლიმიტი მცირდება პროპორციულად;

- 7.5. თუ გადათესვა/გადარგვა მიზანშეწონილია, მაგრამ დამზღვევი გადაწყვეტს, არ განახორციელოს გადათესვა/გადარგვა, მზღვეველი გასკემს სადაზღვევო ანაზღაურებას დაზღვეულის ტერიტორიის ნაწილის

სადაზღვევო ლიმიტის 15 % -ის ოდენობით. ასეთ შემთხვევაში ტერიტორიის ამ ნაწილთან მიმართებაში დაზღვევა წყდება. დარჩენილ დაზღვეულ ტერიტორიასთან მიმართებაში სადაზღვევო ლიმიტი მცირდება პროპორციულად;

7.6. დამზღვევი უფლებამოსილია სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიიდან აიღოს მოსავალი მზღვეველთან ზიანის ოდენობაზე დადებული წერილობითი შეთანხმების გაფორმების შემდეგ.

7.7. თუ აღმოჩნდება, რომ დაზღვეული ტერიტორიიდან მისაღები მოსავლის ლირებულება უფრო მეტია, ვიდრე პოლისში დაფიქსირებული სადაზღვევო ლიმიტი, სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობა პროპორციულად შემცირდება.

7.8. თუ ერთი დაზღვევის ობიექტი დაზღვეულია რამოდენიმე მზღვეველის მიერ, კონკრეტული მზღვეველის მიერ გადასახდელი სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობა გამოითვლება სადაზღვევო დაფარვის მთლიან მოცულობაში მისი წილის პროპორციულად.

7.9. თუ სადაზღვევო შემთხვევის მომენტისთვის ვერ ხერხდება მიწის ნაკვეთის დაზიანების პროცენტზე შეთანხმება, შეჩერდება ზიანის დარეგულირება ამ მაჩვენებლის დადგენამდე. ასეთ შემთხვევაში შესაძლებელია, დაინიშნოს განმეორებითი ექსპერტიზა/მოწვევული იქნას დამოუკიდებელი ექსპერტი, რომელთან დაკავშირებული ხარჯი თანაბრად იქნება განაწილებული დავაში მონაწილე პირებზე;

7.10 სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის შემთხვევაში, დამზღვევი/მოსარგებლე ვალდებულია:

ა. შეაცყობინოს სადაზღვევო შემთხვევის თაობაზე მზღვეველს 24 საათის განმავლობაში სატელეფონო ზარით ხოლო წერილობითი განკარგადით მიმართოს მზღვეველს შეთანხმებულ ფორმატში 5 სამუშაო დღეში, მათ შორის ტელეფონით ან ელექტრონული სახით დააზუსტოს შემდეგი ინფორმაცია: დამზღვევის პირადი ნომერი/საიდენტიფიკაციო კოდი, სდაზღვევო პოლისის ნომერი, დამზღვევის საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი, დაზღვეული დაზიანებული ნაკვეთის ადგილმდებარეობა, ფართობი და განხორციელებული რისკი. დამზღვევის/მოსარგებლის ინდენტიფიკაციიდან 30 კალენდარულ დღეში წერილობითი განკადებით მიმართოს მზღვეველს. დამზღვევის/მოსარგებლის მხრიდან აღნიშნული ვადების დარღვევის შემთხვევაში, მზღვეველი თავისუფლდება ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებისგან;

ბ) იმ შემთხვევებში, თუ მოსავლის აღების პერიოდისთვის მზღვევს/მოსარგებლეს შორის მიღწეული არ არის შეთანხმება მოსავლის დანაკარგის ოდენობაზე ან სადაზღვევო რისკის ხდომილებას ადგილი ჰქონდა მოსავლის აღების პერიოდში, მზღვეველის წერილობითი თანხმობით დამზღვევი უფლებამოსილია აიღოს მოსავალი მზღვეველის წარმომადგენლის ადგილზე მისვლამდე და დატოვოს „სანიმუშო ზოლები“, ერთნლიანი კულტურების შემთხვევაში – დაზღვეულ ტერიტორიაზე ორი სრული რიგი, ხოლო მრავალწლიანი კულტურების შემთხვევაში – თითოეულ ჰექტარზე ერთი სრული რიგი თითოეული ჰექტარის კენტრალურ ნაწილში. თუკი დაზღვეული ტერიტორიის ფართობი შეაზღვნს ერთნახევარ ჰექტარს ან ერთნახევარ ჰექტარზე ნაკლებია, დამზღვევი ვალდებულია დატოვოს ერთი სანიმუშო ზოლი დაზღვეული ტერიტორიის კენტრალურ ნაწილში. ამავდროულად, დამზღვევი ვალდებულია წერილობით დაადასტუროს დაზღვეული ტერიტორიიდან აღებული მოსავლის რაოდენობა კილოგრამებში, ფართობი, საიდანაც აღებულ იქნა მოსავალი, ჩატარებული კრეფების ჭერადობა, მრავალწლიანი ნარგავების შემთხვევაში დაკრეფილი ხების/ნარგავების რაოდენობა, მოახდინოს ასაღები და აღებული მოსავალის ფოტოგრაფირება, თარიღის მითითებით.

მუხლი 8. მზღვევისა და დამზღვევის უფლება-მოვალეობა

8.1 დამზღვევი/მოსარგებლე ვალდებულია:

- ა) გადაიხადოს სადაზღვევო პრემია სადაზღვევო პოლისით დადგენილი წესით;
- ბ) მიაწოდოს მზღვეველს სწორი და უძყეარი ინფორმაცია დაზღვევის განხორციელებისათვის განკარგადის შესების გზით;
- გ) თუ დაზღვევის ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში ადგილი ექნება რამე არსებით ცვლილებებს დაზღვევის ხელშეკრულების დადებისას განკარგადებულ ინფორმაციაში, დაუყონებლივ (მაგრამ არაუგვიანეს 3 სამუშაო დღისა) წერილობითი განკარგადის საშუალებით შეაფიქტონოს აღნიშნულის შესახებ მზღვეველს;
- დ) უზრუნველყოს მზღვეველის ინფორმირება შემთხვევის შესახებ, წინამდებარე პირობებით დადგენილი წესით.

ე) მიღოს ყველა გონივრული ზომა სადაზღვევო შემთხვევის თავიდან ასაცილებლად და/ან შემთხვევის შედეგად მიყენებული ზიანის შესამცირებლად;

ვ) მიაწოდოს მზღვეველს სადაზღვევო ინფერესის დამდასტურებელი და სადაზღვევო შემთხვევისა და სადაზღვევო ანაზღაურების მოცულობის დასადგენად საჭირო ყველა დოკუმენტაცია, რომელიც წარმოადგენს სადაზღვევო ანაზღაურების აქტის შედგენის აუცილებელ საფუძველს;

ზ) არ იმოქმედოს მზღვეველის ინფერესების საწინააღმდეგოდ, არ მიაწოდოს მზღვეველის მცდარი ან ყალბი

ინფორმაცია ან/და დოკუმენტაცია.

თ) ხელი შეუწყოს მზღვევალის შემთხვევის გარემოების გამოკვლევაში და მიანიჭოს მზღვევალს უფლება გამოითხოვოს დამზღვევის შესახებ შემთხვევასთან ან/და სადაზღვევო ანაზღაურებასთან დაკავიშრებული ინფორმაცია ნებიმიერი ფიზიკური და იურიდიული პირების ასევე სახელმწიფო დაწესებულებებისაგან.

8.2 დამზღვევი/ მოსარგებლე უფლებამოსილია:

ა) მოსთხოვოს მზღვევალს სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

ბ) სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიიდან აიღოს მოსავალი მზღვევალთან ზიანის ოდენობაზე დადებული წერილობითი შეთანხმების გაფორმების შემდეგ;

8.3 მზღვევალი უფლებამოსილია:

ა) დაზღვევის ხელმექანიკულების მოქმედების განმავლობაში, წებისმიერ დროს, თავად ან დამოუკიდებელი ექსპერტის მეშვეობით, მოახდინოს დაზღვეული ტერიტორიის შემოწმება. შემოწმების შედეგად შეადგინოს დათვალიერების აქტი, რომელსაც ხელს აწერენ მზღვევალი ან მისი უფლებამოსილი წარმომადგენელი და დამზღვევი/მოსარგებლე;

ბ) მოსთხოვოს დამზღვევს ყველა იმ დოკუმენტის წარდგენა, რომელიც აუცილებელია სადაზღვევო შემთხვევის, სადაზღვევო ინტერესის დადგენისა და სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობის განსაზღვრისათვის;

8.4. მზღვეველი ვალდებულია:

ა) თუ სადაზღვევო შემთხვევის მომენტისათვის ვერ ხერხდება მიწის ნაკვეთის დაზიანების პროცენტზე შეთანხმება, შეაჩეროს ზიანის დარეგულირება ამ მაჩვენებლის დადგენამდე. ასეთ შემთხვევაში, შესაძლებელია დაინიშნოს განმეორებითი ექსპერტიზა/მოწვეულ იქნას დამოუკიდებელი ექსპერტი, რომელთან დაკავშირებული ხარჯი ანაზღაურდება თანაბრად.

ბ) სადაზღვევო შემთხვევის/ზიანის დადგომის შესახებ შეფყობინების მიღებიდან და დამზღვევის/მოსარგებლის იდენტიფიცირებიდან 30 კალენდრულ დღეში უზრუნველყოს დაზიანებული დაზღვეული ტერიტორიის (ნაკვეთის) დათვალიერების აქტის შედგენა ხოლო შემდგომ, დამზღვევის მხრიდან ყველა სათანადო დოკუმენტაციის მიწოდებისა და სადაზღვევო ანაზღაურების ოდენობის დასადგენად აუცილებელი ინფორმაციის (მათ შორის მიმდებარე ტერიტორიებიდან ანალოგიური სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავლის აღების პერიოდში შესაბამისი კულტურის საშუალო საბაზრო ფასი მინდვრიდან შესყიდვისას და სადაზღვევო შემთხვევის დღისათვის განსაზღვრული მისალები მოსავლის ოდენობა) მიღების საფუძველზე უზრუნველყოს სადაზღვევო ანაზღაურების აქტის შედგენა. სადაზღვევო ანაზღაურების აქტი დგება 2 (ორი) ეგზემპლარად, რომელთაგან ერთი ეგზემპლარი გადაეცემა დამზღვევის/მოსარგებლეს, ხოლო მეორე რჩება მზღვეველთან.

გ) ანაზღაუროს სადაზღვევო შემთხვევის შედეგად მიღებული ზიანი მზღვეველის და დამზღვევის/მოსარგებლის მიერ სადაზღვევო ანაზღაურების აქტის ხელმოწერიდან 15 (თხუთმეტი) სამუშაო დღის ვადაში.

მუხლი 9. რაორასის წასი

9.1. მზღვეველზე, რომელმაც გადაიხადა სადაზღვევო ანაზღაურება, გადადის რეგრესული მოთხოვნის უფლება მიყენებულ ზიანზე პასუხისმგებელი პირის მიმართ გადახდილი ანაზღაურების ოდენობის ფარგლებში. დამზღვევი ვალდებულია გადასცეს მზღვეველს მის ხელთ არსებული ყველა დოკუმენტი (მათ შორის, შესაბამისი უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოების მიერ თვიციალური ფორმით გაცემული (დამოწმებული უფლებამოსილი პირის ბეჭდთა და ხელმოწერით) სადაზღვევო შემთხვევის დამადასტურებელი დოკუმენტი, ორიგინალის სახით, სადაც აღნიშნელი უნდა იყოს: შემთხვევის აღვილი და თარიღი, შემთხვევის ყველა მონაწილის ვინაობა, შემთხვევის მოხდენაზე პასუხისმგებელი პირი (პირები), აგრეთვე, საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე სხვა გარემოები), რომელიც საჭიროა ამ მოთხოვნის რეალიზაციისათვის.

9.2. დამზღვევის მიერ ზიანზე პასუხისმგებელი პირისათვის უარის თქმა პრეტენზიებზე ან იმ უფლებებზე, რომელიც უზრუნველყოფს მის მიმართ მოთხოვნების რეალიზაციას, აგრეთვე უარის თქმა მზღვეველისათვის, გადასცეს ამ უკანასკნელს რეგრესული მოთხოვნის წასაყენებლად საჭირო დოკუმენტები, ათავისუფლებს მზღვეველს სადაზღვევო ანაზღაურების გადახდისაგან, ხოლო თუ ასეთი ანაზღაურება უკვე გაცემულია, მზღვეველს ანიჭებს გაცემული თანხის უკან მოთხოვნის უფლებამოსილებას.

მუხლი 10. დავა, ზიანის ანაზღაურება

- 10.1. მხარეთა შორის წამოჭრილი წესისმიერი დავა წყდება მხარეთა ურთიერთ-შეთან-ხმებით, შეუთანხმებლობის შემთხვევაში კი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
- 10.2. დაზღვევის ხელშეკრულების შესრულებასთან დაკავშირებული დავების/უთანხმოების შემთხვევაში მხარეები უფლებამოსილი არიან მორიგების მიზნით მიმართონ ა(ა)იპ „სადაზღვევო კომპანიათა ასოციაციის“ (ს/კ 204878481) „დაზღვევის მედიაციას“ სატელეფონო ხაზის მეშვეობით ნომერზე: (+995 32) 2555155, ელექტრონული ფოსტის მისამართზე mediacia@insurance.org.ge. „დაზღვევის მედიაციის“ მეშვეობით მორიგების მიულწევლობის შემთხვევაში, მხარეები მიმართავენ სასამართლოს 8.1. ჰუნდრის შესაბამისად.
- 10.3. თითოეული მხარე ვალდებულია, აუნაზღაუროს მეორე მხარეს თავისი ქმედებით მიყენებული ზიანი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 11. ფორს-ძალობი

- 11.1. მხარეები დროებით თავისუფლდებიან დაზღვევის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისაგან, თუ ზემოხსენებული ვალდებულებების შესრულებლობის ან/და არაფეროვანი შესრულების მიზეზი იყო დაუძლეველი ძალის ფორს-მაჟორული გარემოებების დადგომა.
- 11.2. ფორს-მაჟორული მდგომარეობის დადგომის შემთხვევაში მხარეთა ვალდებულებანი წყდება მხოლოდ დროებით და სრულად ახლდება ამ გარემოებათა დამთავრების ან აღმოფხვრისთანავე.
- 11.3. ფორს-მაჟორული გარემოებების დადგომა და შეწყვეტა უნდა დაადასტუროს შესაბამისმა კომპეტენტურმა ორგანომ.

მუხლი 12. დასკვითი დაგულებები

- 12.1. დაზღვევის ხელშეკრულების წესისმიერი ცვლილება ან დამატება ძალაშია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შედგენილია წერილობითი ფორმით და ხელმოწერილია ორივე მხარის მიერ. ისინი წარმოადგენენ ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს.
- 12.2. დაზღვევის ხელშეკრულების რომელიმე ჰუნდრის ბათილობა არ გამოიწვევს მთლიანად ხელშეკრულების ბათილობას თუ იგი დაიდებოდა ასეთი ბათილი ჰუნდრის გარეშეც გარეშეც.
- 12.3. დაზღვევის ხელშეკრულების აღსრულებისათვის აუცილებელი ყველა შეტყობინება მიერთოდება წერილობითი ფორმით, ან გადაეგზავნება ფაქსით, ან დაზღვეული ფოსტით მხარეთა აფგილსამყოფელის მიხედვით. მისამართის/ადგილსამყოფელის ცვლილების შესახებ ინფორმაციის დაუყოვნებლივ მზღვეველისთვის მიუწოდებლობის შემთხვევაში, მზღვეველის მიერ გაგზავნილი ნებისმიერი კორესპონდენცია/შეტყობინება ჩაითვლება დამზღვევის მიერ მიღებულად.
- 12.4. დაზღვევის ხელშეკრულების თანახმად, სახელშეკრულებო პირობები ატარებენ კონფიდენციალურ ხასიათს და ამ ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ინფორმაცია მესამე პირს (პირებს) გადაეცემა(თ) მხოლოდ საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ასევე, მხარეთა მიერ წერილობით გათვალისწინებული შემთხვევებში. მიუხედავად ამისა, დაზღვევის პოლისზე განაკხადზე ხელმოწერით დამზღვევი ანიჭებს უპირობო უფლებას მზღვეველს, დამატებითი შეთანხმების გარეშე, დამზღვევის შესახებ არსებული ნებისმიერი ინფორმაცია გადასცეს სს „კრედიტინფო საქართველოს“ (რეგისტრირებული მთანმინდა-კრჩანისის რაიონული სასამართლოს მიერ 2005 წ. 14 თებერვალს, რეესტრის #06/5-51, საიდენტ. #204470740), რაც გამოიწვევს დამზღვევის აღრიცხვას „კრედიტინფო საქართველოს“ მონაცემთა ბაზაში.
- 12.5. დაზღვევის ხელშეკრულება ყველა ვალდებულებით ვრცელდება ორივე მხარის უფლებამონაცვლებზე, წარმომადგენლებზე და რწმუნებულებზე;